

tinence" aanzien, en zoo kan het gebeuren, dat de vrouw zelfs wordt verdrongen van het nog niet lang door haar veroverde gebied. het geneeskundig schooltoezicht en het geneeskundig-maatschappelijk werk.

REGELING VAN HET VERKEER MET GEVAARLIJKE GENEESMIDDELEN IN VICTORIA. — Nieuwe verordeningen zijn in Victoria van kracht geworden, regelende het verkeer met vergiften. Deze zijn verdeeld in gevaarlijke, bijzondere (specificied) en sterke geneesmiddelen. De eerste klasse bevat de opium-alcaloiden en de sterkere opiumpraeparaten. Alleen artsen, tandartsen, veeartsen, apothekers, toegelaten handelaren, toegelaten fabrikanten en lieden met een bijzondere vergunning mogen deze middelen koopen of verkoopen; van iederen koop en verkoop moet nauwkeurig en uitvoerig worden boek gehouden, evenzoo van ieder geneeskundig voorschrift dezer middelen. Alle recepten moeten met inkt ondertekend zijn. Mondelinge voorschriften worden zoo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd.

De tweede klasse bevat de slaapmiddelen. Deze mogen (in tegenstelling met de middelen der eerste klasse) *eens*, maar ook niet meer, door den apotheker worden geïtereerd. Zij mogen ook aan verpleegsters van openbare ziekenhuizen of van de Victorian Bush Nursing Association op order van een arts worden verkocht. Voor middelen der derde klasse (acetanilide, orgaanpraeparaten, serum, vaccins en ol. tanaceti) wordt alleen vereischt het opschrift: dit middel is een sterk middel en moet met voorzichtigheid worden gebruikt (*Journ. Am. med. Ass.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

TUBERCULOSESTERFTE EN TUBERCULOSEBESTRIJDING.

Naar aanleiding van zijn opstel met bovengenoemden titel in het *Tijdschrift* van 31 Maart j.l., voel ik behoefte, RIETEMA geluk te wenschen met het feit, dat hij zoo goed gedocumenteerd uitgesproken heeft, wat verscheidene, en niet de minsten onder de geneeskundigen, naar ik uit gesprekken over dit onderwerp vernam, denken over de resultaten der tegenwoordige methode van tuberculosebestrijding in verband met de daaraan besteede kosten. Moge zijn schrijven de oorzaak zijn, dat minder eenzijdige opvattingen, dan die welke tot nu toe hoogtij vierden, zich baan breken!

Alleen lijkt RIETEMA mij te pessimistisch, als hij schrijft, dat wij machteloos staan, wanneer het nog niet zieke individu moet geholpen worden. Zou het bijv. onmogelijk zijn, dat, evenals vacantiëkolonies en dergelijke voor zieke kinderen bestaan, iets dergelijks, maar op veel uitgebreider schaal, voor volwassenen, welke voorbeschikt voor tuberculose schijnen, werd ingesteld? Misschien zou dit evenveel kosten, als thans aan de tuberculosebestrijding wordt besteed, doch zou zoo iets vermoedelijk niet meer nut afwerpen?

In verband met het bovenstaande zou ik willen vragen, of er statistieken van sanatoria bestaan, waarin de resultaten, wat den duur der blijvende arbeidsgeschiktheid betreft, afzonderlijk worden gehouden voor patiënten, bij wie bacillen aanwezig zijn geweest, en bij diegenen, waar deze bacillen niet gevonden werden?

's-Gravenhage. 8 April 1923.

H. M. HIJMANS.

ZONDERLINGE REGELING VAN GENEESKUNDIGE BEHANDELING.

Het is gegaan, zooals ik verwacht had: nu de door mij genoemde feiten niet zijn tegen te spreken (althans wat de hoofdzaak betreft), komt men met een verklaring van den patiënt (den cadet), waaruit zou moeten blijken, dat alles gegaan is, zooals het behoorde. Over deze methode van verweer zal ik verder zwijgen, evenals over de waarde der bedoelde verklaring, daar iedereen daarvoor wel de-

zelfde waardeering zal hebben als ik. Het staat dus vast, dat de militaire geneeskundige dienst het laten verlopen van een volle week tusschen het ontstaan van een breuk van het opperarmbeen en het aanleggen van het afdoende verband (na verificatie met de X-foto) als een goede methode beschouwt.

Ook thans nog kan ik die opvatting niet deelen; nu heeft TEN HOVE wel gezinspeeld op mijn gebrek aan chirurgische kennis, maar ik weet dan toch wel uit eigen ervaring, dat er bij een breuk van het opperarmbeen altijd kans bestaat op druk, uitgeoefend door een der deelen van den humerus op den n. radialis, die zich om dit been slingert en slechts weinig kan uitwijken. Ook bij betrekkelijk geringe dislocatie kan deze druk in een volle week tijds toch zeker aanleiding geven tot een vrij ernstige druk-neuritis. Ter voorkoming van dit euvel en ter vermindering der pijnen, die de bedoelde patiënt niet geleden heeft, is een veel snellere afdoende fixatie noodzakelijk. Ware in Breda een X-foto gemaakt, dan had de geheele behandeling in eenige uren afgelopen kunnen zijn.

Mijn bedoeling is uitsluitend geweest, te wijzen op de minder gewenschte regeling in dit opzicht van den militairen geneeskundigen dienst, althans op het zeer langzame functioneeren dezer organisatie. Ik heb dit gedaan zuiver zakelijk, met vermindering van kritiek op bepaalde personen, zulks in tegenstelling met eenige militaire collega's, die het noodig hebben gevonden mij (in brieven) persoonlijke hatelijkheden toe te voegen.

's-Gravenhage, 6 April 1923.

G. C. BOLTEN.

De gedachtewisseling over dit onderwerp is hiermede gesloten.

Redactie.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **De leeftijd van de ouders der lijdens aan tuberculose en kanker.** PEARL heeft een vergelijkend onderzoek ingesteld naar den leeftijd, die bereikt is door de ouders van lijdens aan tuberculose of kanker en dien van personen, die niet aan deze ziekten lijdens. Hoewel men een belangrijk verschil en ongunste van de eerste groep ouders zou verwachten, blijkt het voor de mannen slechts twee tot vier jaren te bereiken, terwijl aangaande de moeders geen duidelijke uitkomsten werden verkregen (*Journ. Am. med. Ass.*, 24 Februari).

CHICAGO. — **De vrouwenartsen en de „voorbehoedmiddelen”.** De Chicago Gynecological Society acht het noodig, in het openbaar haar standpunt ten opzichte van de „contraceptive” middelen bekend te maken. Na een uitvoerig onderzoek door middel van vragenlijsten, die onder de leden waren rondgezonden, heeft zij in haar vergadering van 19 Januari met algemeene stemmen de volgende vijf stellingen aangenomen:

1°. Het is tegen het openbaar belang, dat inlichting omtrent voorbehoedmiddelen tegen de zwangerschap aan het publiek in het algemeen wordt verstrekt.

2°. Zulke inlichting behoort slechts te worden gegeven als daartoe indicatie bestaat, en wel aan de vrouwen en haar echtgenooten, en door den arts, hetzij te huis, hetzij in klinieken of polyclinieken.

3°. Bijzondere klinieken ter verspreiding van zoodanige voorlichting zijn onnoodig en onwenschelijk; verplegingsorganisaties behoorden niet te worden gebruikt om onderricht te geven op dit gebied (!).

4°. Gevaar voor de moeder, ontstaande uit slechte gezondheid, hetzij rechtstreeks voorkomende uit ziekte, of indirect een gevolg van te veelvuldige baringen in een ongunstige huiselijke omgeving, vormt de voornaamste aanleiding tot onderricht in het voorkomen der zwangerschap.

5°. Alle mechanische middelen, toegepast door de vrouw, zoowel als sterke uitspoelingen met scheikundige middelen, worden afgekeurd (*Journ. Am. med. Ass.*, 24 Februari).